

Kommunal- og forvaltningskomiteen

Kommentarer til regjeringens forslag til Prop. 131 L – Endringer i plan- og bygningsloven / Sentral godkjenning av foretak)

Byggmesterforbundet har gjennomgått regjeringens lovforslag og finner det overraskende at dette er lansert som et tiltak for en mer seriøs byggenæring og et ledd i kampen mot arbeidslivskriminalitet. Den grunnleggende endring er at det også åpnes for alternativ til ny frivillig sentral godkjenning (kun erklært kompetanse), fra 1. januar 2016, samtidig som lokal godkjenning utvikles. Konsekvensene av dette er ikke i tilstrekkelig grad belyst i proposisjonen.

Det skaper ytterligere utfordringer i markedet utover dagens vanskelige situasjon og det er beklagelig at det ikke samtidig iverksettes kompensierende tiltak. I den sammenheng vises det til ESA's egne anbefalinger hvor det signaliseres at dette kan gjøres gjennom personlig ansvarliggjøring og tilsyn/kontroll. I rapporten "Enkelt å være seriøs" ble det foreslått et 1. linjetilsyn for å kontrollere byggkvalitet og kompetanse på alle byggeplasser. De økte ressursene til DiBK i denne sammenheng er ikke svaret på hva som trengs når det fra årsskiftet kun kreves erklært kompetanse, og DiBKs aktivitet virker mer rettet mot de som velger den frivillige sentrale godkjenningsordningen. Man velger altså ikke å utnytte handlingsrommet innenfor EØS-avtalen.

Det konstateres at næringsens forslag i rapporten "Enkelt å være seriøs", om en automatisert registreringsordning på arbeider i ROT-markedet, ikke er med. Dette på tross av at det ville bidratt til opprydning i et marked som utgjør et anslått årlig volum på 65 milliarder kroner. Gevinsten med en slik ordning vil være styrket forbrukertrygghet, bedre byggkvalitet og ansvarliggjøring av foretakene. Siden det i proposisjonen uttrykkes bekymring for det store antall foretak i en slik ordning, foreslår Byggmesterforbundet en avgrensning av ordningen slik at den kun knyttes til arbeider på klimaskallet, våtrom og ildsteder. Dette i tråd med myndighetenes generelle politikk om å skape energivennlige bygg, sikre byggkvalitet og gi økt forbrukervern. Samtidig vil det være et virkemiddel mot useriøsitet og arbeidslivskriminalitet. Byggmesterforbundet presiserer at forslaget selvsagt ikke omhandler eiers rett til selv å utføre arbeider på eget bygg.

Vi registrerer at det gjennom lovforslaget åpnes for hjemler som utvider grunnlaget for det som kreves i en frivillig sentral godkjenning, men at i den grad dette innarbeides, vil det ikke samsvare i tid knyttet til alternativet (erklært kompetanse). Proposisjonen omtaler flere aktuelle virkemidler, men de beskrives i uforpliktende form og er uten tidsangivelse. Arbeidslivskriminalitet og dårlig byggkvalitet bekjempes ikke med utredninger, men med iverksettelse av tiltak med forpliktende tidsrammer for gjennomføring.

Forslaget har som konsekvens at det vil være næringsfiendtlig for seriøse byggforetak som allerede er i ferd med å presses ut av markedet. Fra kommende årsskifte blir det enda enklere å være useriøs og de endrede rammevilkårene vil skape ytterligere avstand mellom de seriøse bedrifter og myndighetene. Byggmesterforbundet kan ikke anbefale bedriftene en offentlig frivillig sentral godkjenningsordning, før denne gir fordeler, bidrar til økt byggkvalitet og et seriøst arbeidsliv.

Oslo den 3. juni 2015

Åsmund Østvold (s) – styrets leder Frank Ivar Andersen (s) – daglig leder